

SLOVENSKI ŠTAJERC

Iz naroda za narod!

«Slovenski Štajerc» izhaja vsak drugi četrtek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Naročnina za celo leto 2 K. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati naprej. — Cena oznanil je za eno stran 32 K, za $\frac{1}{2}$ strani 16 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K, $\frac{1}{16}$ strani 2 K, $\frac{1}{32}$ strani 1 K. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserter) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Kranju (Kranjsko). — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje poslati do ponedeljka pred izdajo dotične številke.

Št. 2.

V Kranju, dne 22. januarja 1905.

II. letnik.

Nemčursko „naprednjaštvo“.

Ornikov „Štajerc“ v vsaki svoji številki pišari o svojem „naprednjaštvu“ in o „naprednjaštvu“ svojih pristašev. Da je to „naprednjaštvo“ le pretveza, s katero politični sleparji love našega kmeta, to je „Slovenski Štajerc“ že dovolj dokazal. Politični sleparji — malo trda beseda je to, toda ljudje, ki vzdržujejo ptujskega „Štajerca“, jo popolnoma zaslužijo. Vsaka stranka ima ime, ki je obenem takorekoč njen program, po katerem cela stranka deluje. Ako ima kaka stranka drug cilj, kakor bi človek sklepal iz nje-nega imena, ako svoje ime zlorablja za dosego drugih namenov, katerih bi s svojim pravim imenom nikdar ne dosegla, taki stranki lahko pravimo, da je stranka političnih sleparjev. Spodnještajerski nemčurji so taki sleparji, ki pod krinko naprednjaštva tirajo slovenskega kmeta sedaj v nemčurski tabor, od tam bi ga pa lepo počasi spravili v pruski tabor. Napredek je lepa stvar, in dandanes mora vsakdo napredovati duševno in gospodarsko, ako noče biti odvisen od bolj naprednega, bolj prebrisanega. Ako pa kdo misli, da obstoji napredek v tem, da je človeka sram, da je rojen Slovenec, ali v tem, da kdo popiva z nemškimi gospodi in potem voli te gospode, ali pa v tem, da se Slovenec priznava za Nemca, tisti je v veliki zmoti. To ni napredek, to je izdajalstvo, najslabša človeška lastnost, iz katere izvirajo potem različne druge hudobije. — Ptujski „Štajerc“ vedno maha po slovenskih „prvakihi“. Naj bi

udaril enkrat tudi po nemških prvakihi. Saj ima nemški narod tudi svoje prvake, kakor jih ima vsak drugi narod. Še celo Hotentoti in Culu-kafri imajo svoje prvake, ki ravno sedaj vodijo svoje rojake v boj proti Nemcem, ki jim hočejo oropati njihovo deželo. Pa kaj bi iskali prvakov po svetu, saj jih imamo na Spodnjem Štajerskem dovolj. Ornik, Bračko, Rakusch, Stiger, Girstmayer so prvaki Nemcev, oziroma slovenskih renegatov. Ako hoče „Štajerc“ pobijati „prvaštvo“, mora biti dosleden in mora udrihati najpreje po svojih najbližnjih prvakihi. Sicer pa ljudje krog „Štajerca“ itak ne vedo, kaj je prvaštvo in kaj je naprednjaštvo. Kadar bode „Štajerc“ dosleden v boju zoper „prvaštvo“, takrat bomo priznali z veseljem, da je „Štajerc“ — pošten list. Toda vsakdo lahko stavi svojo glavo, da list slovenskih renegatov ne bode nikdar pošten! V zadnji številki se celo kaže, da bode še bolj falotski. V članku „Kam plovete?“ piše: **Med slovenskim ljudstvom** teče kri, kri prelita v strasti, mož zakolje ali ubije ženo, kakor da bi zaklal živinče, tovariš ubije svojega tovariša, dregne ga z nožem, da se mu zgrudi mrtev na tla, človek napada človeka in ga pobije k tlom, da mu ložje vzame denar! In to **ravno med slovenskim ljudstvom, med slovenskimi delavci** . . . To je prokletstvo zlobnega dejanja, da vedno dalje hudo le rodi, da korenine vsakega zla so zopet hudobije, in to se kaže v življenju človeka, kaže se v žitju cele rodbine, kaže se v razvijanju **celega naroda!** Torej slovenski narod je narod samih morilcev

Slovenci! Zahtevajte v vseh gostilnah „Slovenskega Štajerca“!

Takih gostiln, kjer „Slovenskega Štajerca“ ni na razpolago, se ogibajte!

in ubijalcev! Tako slika Ornikov „Štajerc“ slovenski narod! Pod krinko naprednjaštva sramoti renegat Ornik v svojem umazanem listu ves slovenski narod. V grobu se morata obrniti njegov slovenski oče in njegova slovenska mati, ker imata takega sina! Fej! Ali vas, slovenski kmetje in delavci, ki ste pristaši nemčurskih pravakov, ni sram, ko vam ti prvaki v listu očitajo, da ste sami morilci in ubijalci? Očita se vam v listu, da bi prišlo potem v druge liste, da bi tako ves svet zvedel, da ste sami ubijalci in morilci! Ako kljub temu verujete vašim krivim prerokom, krivim naprednjakom, potem se mora pač reči, ne da ste morilci in ubijalci, ampak da ste — brez časti!

Rusko-japonska vojna.

Zadnji dnevi v Port Arturju.

Da je ruski vojak hraber, tega ne more nihče tačiti. To jasno priča mali roj portarturskih junakov, o čegar številu niti general Steselj sam ni bil na jasnem. Mislil je, da ima še 4—5000 za boj sposobnih mož, a izkazalo se je, da je bilo polovica teh ranjenih in bolnih. Nazadnje ni ostalo niti 3000 mož, ki bi lahko prezentirali s puško. Bolezen in glad sta umorila marsikoga, ki ga ni zadela krogla. Med moštvo je razsajal legar in skorbut; vojakom so izpadali zobje.

Še 1. t. m. je hotel Steselj obrambo nadaljevati na vsak način, da se je sam vsled dobljenih ran jedva še gibal. Vedno je še mislil, da ima okoli sebe še zbrane za boj sposobne vojake, drugi generali pa so zatrjevali: »Mi se ne moremo več bojevati, naši ljudje se ne morejo več gibati; stoje spe in ne vidijo bajoneta na svojih prsih. Mi še lahko poveljujemo, a nikogar nimamo, ki bi lahko izvedel naše ukaze.«

Steselj je pri teh besedah krčevito stisnil pesti, udaril ob mizo in vzkliknil: »Potem se pa borite vi, generali!«

Sprva je fanatično vztrajal pri svoji zahtevi, da se mora obramba nadaljevati, šele odpor njegovih podrejenih generalov ga je streznil.

Admirala Lohinski in Viren, generala Smirnov in Fok ter mnogo drugih ga je svarilo, naj od ljudi ne zahteva nemogočih del, tembolj, ko je poslo že vse streljivo. Končno se je Steselj vdal.

Kapitan Karcov je izjavil v Čifu: Prepričan sem, da bi Port Artur že zdavna kapituliral, ako bi ne poveljeval trdnjavi Steselj. On je svojemu cesarju obljubil, da ne bo kapituliral, in je hotel svojo obljubo držati. Oficirji, ki so utekli v Čifu, so uverjeni, da je kapitulacijo Port Arturja zakrivilo edino pomanjkanje streljiva. Več mesecev je posadka držala trdnjavo tako rekoč edino z bajonetom.

Ruski častniki v Čifu pripovedujejo: Nimamo besed, da bi mogli opisati strahote v bolnicah. Napolnjene so bile od bitij, ljudem skoro nepodobnih, katerim so granate razmesarile telesa, odtrgale ude. Slišalo se je samo kričanje ranjencev in stokanje ter vzdihovanje umirajočih. Ves zrak je bil prenasičen neznosnega smradu, ki je izpuhteval iz ran in strjene krvi. Vrh tega pa so še vedno padale japonske granate v bolnice. Na stotine bolnikov in ranjencev, mnogo milosrdnic in zdravnikov je bilo ubitih na ta način v — bolnicah. Edina hrana bolnikov je bilo pokvarjeno konjsko meso, ki je povzročalo ljudem ostudne tvore v ustih. Milosrdnice so bile na nogah noč in dan in marsikatera je omagala vsled slabosti. Ječanje ranjencev, grgranje umirajočih, kričanje onih, ki so jih operirali brez narkoze, povsodi samo jok in stok, da se je zdelo, da se je bolnica spremenila v sam pekel. Povsodi so ležali odtrgani človeški udi in tla so pokrivala luže človeške krvi. Iz teh peklenskih strahovitosti, iz tega neznosnega smradu priti na plano, se je že smatralo za odrešenje, da se bombe in granate kakor toča padale na ulice. V peklu ne more biti hujše kakor zadnje dni v Port Arturju.

Koncem decembra so Japonci neprestano naskakovali trdnjavo. Eden naval je bil ljutejši od drugega. Japoncev ni držala nobena ovira več. Preko bodečega omrežja, preko okopov in nasipov so drli, večkrat so se plazili po trebuhu naprej in lezli proti baterijam kakor kače. Opetovano so obležali mirno v svojih pozicijah, misleč, da jih opazujemo in namenoma nečemo nanje streljati. Toda mi nismo mogli streljati, ker nismo imeli streljiva.

Boj zadnji teden za okope se je spremenil v eno samo moritev in očitno je bilo, da je večje število moralo zmagati. To je bilo živalsko klanje. Ljudje so se borili med sabo kakor divji, kričali so, kakor divje živali, grizli so se in praskali, iztikali s prsti drug drugemu oči in se morili. To je bil boj na življenje in smrt.

Kakor se poroča iz Petrograda, je poslal general Steselj carju brzojavko, v kateri mu sporoča, da je dal neposredno pred kapitulacijo sežgati vse zastave, ki so bile vse že od sovražnih krogelj razstreljene in raztrgane. Japonci niso dobili v roke nobene vojaške zastave. Pri uničevanju zastav je bila navzoča vsa posadka in pretresljiv je bil prizor, ko se je vojaštvo za vedno poslavljal od svojih praporov, pod katerimi se je junasko borilo celih enajst mesecev.

Uradno poročilo iz Tokio naznanja, da je bilo v boju za Port Artur nad 50.000 Japoncev ubitih; koliko je bilo ranjenih in koliko jih je vsled bolezni pomrlo, tega poročilo ne omenja.

V petek 13. t. m. so Japonci formalno zasedli Port Artur. Za vojake, ki so padli med obleganjem, se prireje zadušnice. General Nogi se je osebno udeležil te svečanosti in je govoril v spomin padlih junakov. Vsak dan odpluje iz Daljnega več transportnih ladij, ki imajo na krovu ruske ujetnike. Japonsko prebivalstvo jih povsodi sprejema z veliko prijaznostjo in jim nudi vse mogoče ndobnosti. General Steselj je 12. t. m. s svojo rodbino, ko se je preje prijateljsko poslovil od generala Nogija, odpotoval iz Daljnega v Nagazaki, od-

koder se takoj odpravi v Evropo. Sodi se, da bo po-
toval na kakem francoskem parniku in se izkrcal v
Marzelju. Iz Marzelja se odpelje naravnost v Petrograd,
da poroča osebno carju o vzrokih kapitulacije. Na Fran-
coskem nameravajo Steslja sprejeti kar najslavesneje.

V Mandžuriji

sta se začela sovražnika nekoliko bolj gibati. Tišina, ki
je trajala na bojišču skoro tri mesece, je nenadoma po-
nehala. Cele dni grme topovi, zlasti na zapadni fronti.
Včasih se strelja tudi vso noč. Japonci brez prenehanja
utrjujejo svoje pozicije. Kozaki privedo vsak dan cele
čete japonskih ujetnikov v ruski tabor.

Po poročilih iz Londona se vsi vojni poročevalci
strinjajo v tem, da je bil večji oddelek Kuropatkinove
armade odposlan naravnost proti japonskemu levemu
krilu. Sodi se, da poskusi general Kuropatkin objeti
levo krilo japonsko, predno dospe marsalu Ojami na
pomoč Nogijeva armada, ki rabi iz Port Arturja na bo-
jišče blizu štiri tedne.

General Saharov poroča: Oddelek sibirskih kozakov
se je odpravil 8. t. m. v okolico va-i Mici, da bi se pre-
skrbel s krmo. Naskočili so dve japonski predstraži in
jih pognali v beg. Kozaki so nato vzeli krme, kolikor
so je potrebovali, iz japonskega skladišča in se umaknili
brez vsakih izgub, dasi so Japonci s sosednih gričev od-
krili nanje najljutejši ogenj.

Iz Huansana se javlja: Oddelek artiljeristov Kozakov
se je odpravil na rekognosciranje. V bližini nekega sela
so opazili pred hišo stati več konj. Priplazili so se bliže
ter se prepričali, da se Japonci nahajajo, pustivši konje
na cesti, v dotični hiši. Rusi so brez odlaganja nasko-
čili hišo; vnel se je ljut boj, v katerem je padlo več
Japoncev. Ko je padel tudi poveljujoči častnik, so se
Japonci, kar jih je še ostalo živih, vdali in izročili Rusom
svoje orožje. Zvezali so jim roke in jih privedli z za-
plenjenimi konji vred v tabor.

Artiljeristi, ki so izvršili ta junaški čin, spadajo k
Gavrilovski bateriji.

Dogodki v Koreji.

Japonsko glavno taborišče v Koreji je dobilo v če-
trtek 12. t. m. poročilo, da je japonska posadka v Ham-
hengu premagala v bližini Honemana oddelek sibirskih
kozakov. Dan boja se ne pove. Rusi so se baje umak-
nili v velikem neredu in so pustili na bojišču 9 mrt-
vecev.

Iz Fuzana se poroča, da nameravajo Japonci v naj-
krajšem času v Posjetskem zalivu izkrcati močno armado,
ki bo imela nalogo s suhe strani napasti Vladivostok.
Sodi se pa, da se bodo Japonci še premislili, zakaj Vladi-
vostok je tako močno utrjen in ima tako številno po-
sadko, da je izključeno, da bi se Japoncem v doglednem
času posrečilo osvojiti Vladivostok.

Baltiško brodovje.

Zadnji oddelek 2. tihoceanskega brodovja, obstoječ
iz osem vojnih ladij, je 15. t. m. zapustil Suez in od-
plul proti Džibuti.

«Echo de Paris» javlja, da se je ruski vladi po-
srečilo v Indskem oceanu si pridobiti pristanišče, kjer
bodo ruske ladje dobivale premog. V tem pristanišču
se tudi usidra admiral Roždestvenski, da počaka na
tretje brodovje.

O tretjem ruskem baltiskem brodovju, katerega jedro
bodo tvorile oklopnice «Nikolaj I.», «Admiral Apraksin»,
«Admiral Uzakov», «Admiral Senjavin» in «Vladimir
Monomah», se poroča, da je že 28. m. m. odplulo iz
Libave na Daljni Vzток. Na Daljni Vzток se odpošlje,
kakor se je sklenilo, še četrto brodovje, ki se odpravi
na bojišče meseca maja.

Dopisi.

Iz ptujske strani. Stojnci so menda v celem
ptujskem okraju najbolj znana vas. Kar se govori o ne-
edinosti, o nesložnosti, o domačih razprtijah, to vse je
sicer nekoliko res, ker rujejo privandranci med doma-
čini. Po večini pa je občina drugačna in boljša, kakor
govori stojnski dobrotnik Franc Gnivšek, po domače
Hutar, svojim pohlevnim gostom, ko jim toči svojo ko-
žuhovino in žganico.

Stojnci so dobri ljudje. Verjeli so, kadar je rekel
Gnivšek: «Po Italjanskem je padal v juliju sneg», saj
Hutar to mora vedeti, ki čita madžarske in italjanske
časnike, kakor pravijo. Nekdaj je lahko klobasaril. Danes
pa klobase g. Gnivšeka smrdijo — ne tiste klobase in
salame, ki je kupuje v Bismarkovi ulici v Ptujju, ampak
one klobase, ki je prodaja vsakemu potrpežljivemu po-
slušalcu zastonj. Nekdaj je imel Gnivšek mnogo ljudi na
svoji strani (posebno pa tiste, ki so bili zapisani na nje-
govi tabli). Ker je Gnivšek Nемец (njegovo ime tega ne
pove, pa on sam pravi, da je), mislili so njegovi ptujski
prijatelji, da so vsi Stojnci Nemci in tako je prišla občina po
nedolžnem na slab glas. Reklo se je, Stojnci so Nemci.
Ptujčani so jim hoteli ustanoviti «fajerber» in so jim dali
brizgalnico, ki je sami niso mogli več rabiti. Stojnci pa
so si dobro premislili: «fajerber je že davno odšel k
Abrahamu spat, brizgalnica pa je v Stojncih ostala —
Ptujčani pa sline cedijo in se vozijo žalostni skozi ne-
zvesto stojnsko vas v Haloze.

Ptujčani puščajo zdaj Stojnce na miru. Gnivšek pa
še ne da miru. Njegova beseda ne velja več dosti, nevoljo pa
vendarle napravlja. Koliko nepotrebnih potov je napravil
vaščanom, ker jih je šuntal k razprtijam in celo k tožbam.

Gnivšek! Gnivšek! Prišel bo brivec, obril bo tudi
tebi kosmato brado in dlako za ušesi. Počilo bo. In kaj
bo potem s tvojim nemštvom? Komu se bo lagalo? Koga
bomo šuntali? Kdo bo delal pri Stojncih razprtijo, ko
tebe ne bo? Ubogi bodo Stojnci, ki bodo morali biti brez
tebe! Le idi poslušat, kako stojnski pastirji pojejo:

Oj ti uboga ježeva mati,
ki si morala ježa roditi!
Oj ti uboga stojnska soseska,
ki si Hutarja moraš rediti!

O stojnskih možeh pa govori, kar hočeš! Stojnci osta-
nejo možje. Pred tvojimi očmi se razvija v Stojncih novo
življenje, boljše gospodarstvo, slovensko prepričanje

in narodna navdušenost posebno med mladino. Tvoji bratci, tvoji verni poslušalci, kje je še kateri? Ako še katerega imaš, bo se že zgasil po tvojem nemškem komandu: «hier»! Pa jih ni! — Odsihdob bodo Stojnci že sami skrbeli, da jim ne bo nihče mogel oponašati za hrbtom. Saj vemo, kdo ve o Stojncih največ grdega povedati!

Iz Partinja. (Obračun z nemškutarijo.) Šestletna doba tukajšnim lovskim najemnikom in nemčurskim podrepnikom bliža se h koncu. Obračuniti bo tedaj treba in podpisati njim pobotnico o dohodkih, s katerimi so nam ti kmečki prijatelji bili v pomoč pri občinskih dokladah.

Takratni odborniki se bodele še spominjali, da vam je tedanji župan Drozg, obljubil in dal možko besedo, da bode zastopal pri dražbi lova korist občine do 50 gld. In to bi bil on lahko storil! Saj so njemu s ponudbo za najemnike le nekaterih delov lova pri tej priliki «v slučaju, da bi postal on glavni najemnik» možje obljubovali gotovo svoto 20 gl., ostalo bi njemu kot glavnemu najemniku še gotovo 3 dele lova. Pa kaj stuhtajo zvite buče! On, Pavalec Hanek in njegov oproda Lorber, takratni obč. odbornik, katerega je vendar ljudstvo volilo zato, da bi zastopal njihovo korist. Z molčečnostjo zataji župan svojo obljubo in pripusti, da postane glavni podjetnik lova Pavalec Hanek, za borih 15 gld. Ker je tudi Lorber, ta občinski dobrotnik, kakor se sam imenuje in kakor ga imenujejo vsi njegovi ptujskokrotobožarji, pri dražbi držal jezik za zobmi, podari njemu in županu glavni podjetnik vsakemu iz hvaležnosti za njiju blagi čin tretji del lova za 5 gld. — Ako bi tedaj pri dražbi lova zastopali občino možje, kateri imajo za svoje soobčane srce, vrgel bi nam lov v dobi 6 let 300 gld. In le ptujskokrotobožarjem se imamo zahvaliti, da smo v naši skoro pol župnije obsežni občini, katera v primeri z drugimi v okraju plačuje največ davka, imeli iz lova dohodkov le 90 gld.

Tedaj radi tega njihovega čina teh kmetskih prijateljev oguljeni smo za svoto 210 gld., ki bi gotovo vsakemu davkoplačevalcu v občini pri obč. dokladah dobrodošli.

S tem smo tedaj izračunili in podpišemo vam pobotnico s tem, da pri predstojetih občinskih volitvah pridemo vsi na volišče, in pokazati hočemo, da v odboru ne trpimo ni enega ptujskokrotobožarja, niti Drozga, niti Lorberja, niti Roisa, ker temu zadnjemu je že «Ptujška giftna krota» tudi možgane zmešala.

Vendar pa vam častitamo, da za vas agitirajo šeme: kakor je Zavec, kateremu je to pobožno «Ptujsko glasilo» že toliko oči odprlo, da celo po noči vidi, ako kakemu prodajalcu srajca zunaj ostane.

Svetujemo vam tedaj: Le doma ostanite in za pečjo božajte vašo «Ptujsko giftno krote», ti Lorber pa lahko Trezo, kadar se boš krote naveličal.

Iz Vuhreda. Meseca grudna lanskega leta se je ustanovilo pri nas kmetsko bralno društvo za Vuhred in okolico. Velikega pomena je tako društvo ravno v našem kraju, kjer preži ljuti nasprotnik nemčur na naše kmete, da bi jih z laskavimi besedami dobil v svoj tabor. Žalostna istina je, da je še ljudstvo premalo probujeno, da

le prepogosto zaide v nasprotnikove zanjke. Kje je še tisti narodni ponos, ki ga imajo naši bratje Čehi?

Težko nalogo ima mlado društvo, a prepričani smo, da jo bo rešilo z vso častjo. Saj je ravno na novega leta dan pokazalo, da mu je za resno delovanje. Priredilo je veselico, ki se je kaj dobro obnesla. Od daleč so prišli odlični narodnjaki, a tudi domačini so se zbrali v obilnem številu. Navduševali so se za težko borbo proti podlemu odpadniku in spodbujali naše ljudstvo, da se povsod in pri vsaki priliki drži gesla «svoji k svojim». Le na ta način bo Slovenec kmalu svoj gospodar, a nemčur jo bo mahnil tja, kamor vedno sili. Tudi ptujška giftna krota bo s tem kmalu zgubila svoje najzvestejše pristaše, ki je žalibog tudi pri nas znorila nekatere kmete. Ne daj se, dragi kmet, vendar komandirati od takih nemčurskih butie, katerim diši sicer tvoj groš, a kažejo pri vsaki priliki svoje izdajstvo. Na noge, na delo in bodočnost je naša!

Samec.

Iz Brežic.

Semertja po štacuni hodi,
mi-el se mu v glavi blodi,
pa jo znajde njega brihtna glava,
misli, ta bo najbolj prava.

Pred vrata na cesto postavi pol-človeka;
med vrati pa stoji in kriči podoba Kitajca,
in ta Kitajec je «jajčji baron» sam,
kateremu je sedaj sila loviti ljudi tam.

Oprostite, g. urednik, da vas mučimo s tema kiticama. Ob svojem času je bil «Slov. Štajerc» že prinesel nekoliko o našem «jajčnem baronu». Sedaj ga moramo zopet malo pokrtačiti, kajti, kar sedaj ta človek počenja, že ni več dostojno za trgovca, posebno ne za takega, ki se imenuje «jajčji baron». Ker so se kmetje začeli ogibati tega «Prajza», se mu je začel sušiti njegov dobro rejni mošnjček. Mož je uvidel, da tako ne more iti dalje. Zato je postavil na cesto, pred prodajalno, krmizijvega pol človeka, ki naj bi po cesti lovil slovenske kmete in jih, če drugače ne gredo, s silo v prodajalno vlekel. Med vrati pa stoji naš sladki jajčji baron, ki pozdravlja in se pritizuje kmetom, da bi jih notri spravil. Naši kmetje pa so prebrisani in mu marsikako grenko zabrusijo v obraz. Poznamo vas dobro, gospod Matheis, in vi nas ne bodele več vodili za nos. Vi ste pristaš «Štajercevih» šnopsarjev, vi prodajate moko iz smrdljivega mlina, vi ste tisto človeče, ki za hvaležnost podpira «Südmarko» namesto našo Ciril in Metodovo družbo, vi ste tisto človeče, ki ob vsakih volitvah agitira za nemčurje, vi verujete samo v Bismarka in nemškega cesarja. In mi Slovenci naj bi podpirali takega človeka?! Vi ste doigrali, gospod jajčji baron! Tudi tisti vaši oklici pred farnimi cerkvami, v katerih pozdravljate našega kmeta in mu ponujate svoje blago, vam ne bodo pomagali. Mogoče vam primanjkuje denarja za vaš «Pufstein» in bi ga radi plačali z našim denarjem. Če to mislite, potem vaš «Pufstein» ne bo nikdar plačan! Odslej se hočemo še bolj držati gesla «svoji k svojim» in hočemo podpirati samo naše narodne trgovce, zlasti Uršiča in Lipeja, ki imata sto-krat boljše blago kakor nemčurski pritepenci. Vi pa idite s svojim «Pufsteinom» v Norimberg, kjer se Nemcem skozi «trahtar» pamet v viiva glavo!

Iz Zavrča. (Slovenska zmaga na Zavrču.) Velevažnega pomena je bila volitev občinskega odbora v Zavrču, ki se je vršila 17. novembra 1904. Dne 15. grudnia vršila se je volitev župana. Kot takim je bil enoglasno izvoljen g. Tomaž Murkovič, gostilničar, veleposestnik itd. na Zavrču, ki se vedno in povsod kaže neustrašenega Slovenca. Tukajšnji nemškutarji katere se lahko na prste prešteje, so napeli vse sile, da bi dobili občinski zastop v svoje roke. Prvi med njimi je bil daleč okrog dobro znani nemškutar Anton Križ, kojemu je izročena naša slovenska mladina v pouk. Pomagal mu je sodnji dobro znani Jožef Veronik. Oba sta rojena Slovenca in živita od slovenskih grošev, — pri vsem tem pa sta zagrizena in prismojena nemškutarja. Ta dva človeka sta nabivala pooblastila, hujskala ljudstvo in konečno se sama sebe večkrat volila, da bi tem sigurneje s svojimi zapeljanimi viničarji zmagala, — vendar po pregovoru: »človek obrača, Bog pa obrne« sta se Križ in Veronik preobrnila črez prag hiše našega slovenskega župana. Res težavna in sramotna je bila pot domov — toda morala sta jo popihati. Završka banda, v pravem pomenu besede, je že bila pripravljena za slavnostni sprejem novoizvoljenih bismarkijancev. Topiči so bili nabiti — a k veliki nesreči Križu in Veroniku — morala je utihniti godba in molčali so topiči. Dolgojezična žena tukajšnjega poštarja je bojda od same jeze zbolela, ko je slišala, da njen mož ne bode občinski predstojnik in da je še celo izbačen iz občinskega odbora. Čeravno vsi završki nemčurji trpijo več ali manj na možganih in se jim, posebno ob polni luni močno vrtijo kolesa, vendar upamo, da so pri tej volitvi izprevideli, da na Zavrču ne bodo nikdar gospodovali.

Tudi tako imenovana čodra je prigovarjala kmetom, naj volijo nemčurje. Ta čodra drznila se je trditi, čeravno se je s častniki, navadnimi vojaki, oskrbniki ključavničarji, z dijaki in bogsivedi s kom že vlačila po hostah, da je še devica, čeravno so že vrabci na strehah slovo peli njenemu devištvu. To devico Vam bodem v kratkem natančneje opisal. Poštarjeva žena, o koji bi zamogel mnogo napisati, ko je še služila v Dobravi, nas vedno imenuje »diese bindischen«, pri tem pa še sama le za silo tolče nekatere besede v blaženi nemščini. Grehi jo že tako težijo, da ne more več glave ravno nositi. — Lagati pa zna, kakor kak čifut. Naši narodni kmetje jo dobro poznajo in ji tudi niso nič verjeli, ko jim je prigovarjala, naj volijo nemčurje. Svetovali bi ji, naj se poboljša, dokler je še čas, sicer bo imel lucifer preveliko veselje z njeno grešno dušo. Ker že sama to slutiti, je pred kratkim pravila, da bode prestopila k protestantom, ker misli, da imajo oni samo nebesa brez pekla in jo tam ne bode pekel večni ogenj. Vse meje pa presega zagrizenost nekega mladega možiceljna, — kojemu bi se najbolje prilegal priimek »žabji vitez«. — To nemško budalo je prišlo pred nekaterimi meseci sestradano in skoraj golo na Zavrč, a sedaj si izmišlja različna sredstva, — da bi zatrl slovensko lice našega kraja. V začetku smo bili veseli, ker je s svojim troben-tanjem prepodil vse podgane, a sedaj se mu je pa začelo v glavi vrteti in reveža bodo najbrž v kratkem morali odpeljati v norišnico. Nekdaj je ta puhloglavac pri

flikanju kotlov stradal, zdaj pa lenuhari, kakor troti pri čelbah. Ravno ta prehitra izpremema življenja povzročila mu je to hudo bolezen. Pri polni luni prikipi njegova blaznost do vrhunca. V tem času vedno blodi o neskončno velikej dedščini, namreč 6000 gl, katere je bojda nekje videl, v resnici pa še za vožnjo po železnici ni imel denarja, — temveč mu je čodra posodila, drugače ne bi bil mogel priti k njej! — Vsi dosedaj opisani so pa tudi pridni razširjevalci »giftne krote«. O priliki deželnozborske volitve dal je poštar Veronik razdeliti nad 200 komadov pljuškega smrdljivca. Kmetje pa so neprebranega prodali trgovcu Vuk-u. Veronik in Križ sta volila Bračka, v tem ko so vsi drugi svoje glasove dali g. dr. Ploju. Pravi se, da Tirolci šele v 40. letu k pameti pridejo, naši nemčurji pa ne bodo najbrž nikdar. Prosili bodemo Boga, da jim razsvetli um in zopet da zdravo pamet. Za danes končam. Prihodnjič vam bodem poročal o našem prismojenem »Ferdiju«. Haložan.

Iz Nove cerkve v Haložah. Predzadnja številka nemškega »Štajerca« je prinesla dopis, v kojem neki tukajšnji »skrbni oče« obrekuje na nemčurskim Štajercijancem lastni način našega nadučitelja g. P. Kavčič-a. Dopisnik omenjenega lista trobi v svet, da g. Kavčič ne izpolnjuje svojih dolžnosti. Temu nasproti se pač lahko pove, da kaj takega lahko samo tisti piše, oziroma trdi, kateri sovraži resnico. G. Kavčič biva med nami že celih 12 let, a kaj takega mu pač dozda nihče opravičeno predbacivati ne more. Naprej dopisnik gornjega dopisa na vse pretege hvali duhovskega nadučitelja g. Wankmüllerja, češ, da pridno v cerkev zahaja ter lepo uči in vzgojuje izročeno mu mladež. Dalje pravi, da je vrl ta gospod, ker Nemcev ne sovraži in dopade se mu tudi, ker je »liberalec«.

Čudno se mi zdi, zakaj dopisnik, kateri se predstavlja javnosti kot izreden opazovatelj obeh tukajšnjih nadučiteljev, tudi ne pove, kolikokrat njegov ljubimec, duhovski nadučitelj ni vodil šolske mladine v cerkev.

Ker ta »skrben oče« tako pridno zahaja k Wankmüllerju v šolo, sicer, saj pisec teh vrst ne more zapopasti, kako zamore on tako natančno znati, kaj in kako duhovski nadučitelj svojo mladino uči, — povedal naj bi nam tudi, kaj g. Wankmüller v svoji pogosti razburjenosti v šoli tistikrat nemški pravi, kar njegovi šolski otroci menijo, da g. učitelj »kolnejo«. Sliši isto tudi k vzgoji mladine? — Nemcev ne črti ta duhovski gospod; zna nam pa dopisnik pljuškega »Štajerca« tudi povedati, kako se zadrži g. Wankmüller napram Slovencem, med katerimi je zrastel, med katerimi živi in deluje. Kaj meni neki »skrben oče« o tem, kar si pripovedujejo ljudje pri Sv. Duhu glede letošnjih volitev v deželni zbor, trdeč, da je ta »vrli« gospod podpiral v svoji občini razširjanje reklamnih lepakov za Slovencem sovražnega kandidata Wratschka ter da je baje na dan volitve njegova soproga pred volilnico stala — g. Wankmüller ni zamogel, ker je bil volilni komisar — in je ljudem kaj marljivo zapisovala na njih glasovnice ime Slovencem nasprotnega Wratsch-ka. To in pa dejstvo, da ta »vrli« gospod Wankmüller sprejema več komadov nemčurskega »Štajerca«, od kojega ne le vsak pošten Slovenec z zaničevanjem obrača svoj obraz, tem-

več se ga celo pristni Nemci sramujejo in ga imenujejo grdi izmeček spodnještajerskih odpadnikov, ker igra ostudno ulogo, da hoče spraviti slovensko ljudstvo ob najdražje zaklade, ob vero in materni jezik, to menda spričuje, da je duhovski nadučitelj Slovencev tudi naklonjen, kaj ne, skrben oče.

Dopisnik se je podpisal: «Skrben oče». Če je skrben, to bo še pokazala bodočnost, ako bo namreč poplačal, česar se dozda ni. Ali meni, da se sme skrbnega očeta nazivati, ker skrbi z naročenim nemčurkim «Štajercem» za svoj in svojih otrok duševni blagor, nadejajoč se imeti iz zadnjih same vrle, poštene in spoštovane ljudi? — Tudi to bo pokazala bodočnost.

S.

Od Sv. Primoža nad Vuzenico.

Zvedel sem nekaj novega,
od šentprimškega župana debelega,
da preveč se čuti on nemškega
Slovencev ne mara nič več.

Ali je res, g. župan, da se Vaš prestolec že maja? Bili ste pri zadnjih občinskih volitvah gotovo v veliki stiski, da so Vam prišli na pomoč celo slavni vuzeniški burgarji, sami hajloveci. Kašperl, kašperl, preveč ste se čutili samostojnega, kakor turški paša ste dajali povelja v neznani nam kitajščini, pardon nemščini.

Res, čas bi že bil za vas Šent Primčane, da bi se enkrat zdramili, ker nevarnost je velika, da ostanete stolet za napredkom. Kake žalostne razmere vladajo pri vas, kažejo dovolj jasno zadnje drželnoborske volitve. Niti jednega Nemca ni v vaši občini, a volili ste pan-germana Štogerja. Dovolj zavednih in izobraženih mož imate v svoji sredini, ki bi bili bolj zmožni prevzeti županstvo, kakor dosedanj podrepnik svojih nemčurskih sorodnikov. Na noge torej! Če bodo zadnje občinske volitve v kratkem razveljavljene, zdramite se in udeležite se polnoštevilno volitev. A Gašperju bomo zapeli tak «miserere», da ga bo slišal tudi Šentprimoški Luka.

Iz Stojnc pri Ptuj. Naš bister krčmar Franc Gnišek je jedini Nemec spodnjega ptujskega polja od Ptujja do Velike nedelje. Čujmo! Čujmo! — Saj je lahko! Vse, kar ima, ima prav od Nemcev. Seveda, Slovenca še Gnišek v svoji krčmi nikdar ni nobenega videl! Smeh nas sili...! Bog, odpusti mu tudi to, saj ne ve, kaj govori!

Gnišek, če imaš res vse od Nemcev, zato še ni treba vzgajati svojih sinov za nemčurje, ni treba blatiti slovenskih ljudi. Le poglej na Ptuj, na ptujske žganičarje: Vsi živijo žalibog od Slovencev — ali ima kateri slovenske sinove? Ali reče kateri: «Slovenec sem, ker od Slovencev živim»? Išči si takega! Odpadniki so vsi skupaj s teboj vred. Toda radi bi vedeli, kaj imaš ti od Nemcev! Povej no!

Stojnci, pazimo na svojega Nemca, da ne bo preveč lajal! Vjedati itak več ne more... Bodimo potrpežljivi! Tudi njemu bo prišel čas, da bo rekel svojim lastnim otrokom: «Deca, bodite bolj pametni, kakor je bil vaš oče, ki je bil nemčur.» Sram naj bo očeta, če otroci sami to spoznavajo in se očetovega blebetanja sramujejo.

Iz Cvenka pri Ljutomeru. (Uradniška olika.) Nedavno je prišla neka kmetica v poslopje, kjer se nahajajo

c. kr. uradi. Tu vpraša v veži c. kr. oficijala Čtariča, rojenega Slovenca, a sedaj nemčurja, po pisarni davčnega nadzornika Klodiča. A Čtariču morda ni bila po volji slovenska govorica kmetice, ali ga je izmučil hud maček, odgovoril ni besedice. Nazadnje je vendar milostno zmigal z laktom, kazoč na duri davčnega nadzorništva.

Če zasluži naš šajtravi Dular dostojanstvo c. kr. nad-davkarja, lahko posnamete iz sledečih vrstic: Nekoč je srečal naš posojilnični tajnik g. Jožef Gomilšek, mož, katerega so spoštovali vsi pošteni tržani in okoličani, so-progo Dularjevo in jo po nemški pozdravi, ker ta v istini dobro ne razume slovenski. Ta mu tudi prijazno odzdravi, kakor je sploh navada med omikanci. A kaj stori njen ljubeznivi, nežni soprog Ksanderl, ki je slišal njeni odzdrav? Na javni ulici je oštel in okregal svojo ženo, rekoč, kako more vendar odzdraviti «bindišarju». — Šajtravec! Slabo te je oblizala glasovita nemška kultura! Najzadnji človek pri nas na pozdrav odzdravi, a ti kot c. kr. uradnik braniš to svoji ženi. In za takim neotesancem lomasti naše piškavo nemštvo in nemčurstvo skozi drn in strn. Se že li niste naveličali tlačaniti taki neolikani b...?

Celo nekateri gospodje, kateri se prištevajo k slovenski inteligenci, pozdravljajo tega suroveža «ponižni sluga» i. t. d. Kje je vaš ponos? Sramota!

Cvenski rak.

Spodnještajerske novice.

Nemci med seboj. Dvanajst najvplivnejših graških občinskih svetovalcev, ki so odložili mandate, so izdali obenem oklic na svoje volilce, v katerem utemeljujejo izstop. V oklicu pravijo, da je župan dr. Graf kriv nerednosti v občinski upravi, da nima iniciativ, takta in energije itd.

Nestrpnost mariborskih Nemcev presega že vse meje. Sedaj se silno jeze, ker mariborsko okrajno glavarstvo pošilja po Mariboru davčne listke z nemško-slovenskim besedilom. Okrajno glavarstvo dela le v smislu enakopravnosti. Opravičero smemo pričakovati, da bo tudi mariborske nemško-nacionalne nestrpnosti privadilo upoštevati enakopravnost!

Nemški Celjani imajo mnogo smisla za zgodovinske spomenike. S kamni grajskih razvalin zidajo — gostilno.

Nemško stavbinsko društvo v Ptuj naznanja svojo likvidacijo.

Umrli je v Celju c. kr. davčni adjunkt v pok., g. Franc Florianc, star 81 let. — V Karčevini je umrl 70letni Ivan Polič. — Pri Sv. Jakobu je umrl posestnik Janez Sirk.

Poročila se je v Vitanju gospica Kati Pirh s trgovcem in posestnikom gospodom Alojzijem Bezenskom iz Stranice.

Ponesrečil se je mladenič Alojzij Roškarič od Sv. Benedikta v Slov. gor. v noči od starega leta na novo leto v župniji Sv. Petra pri Radgoni. Nekdo ga je napojil z žganjem. Mladenič je obležal pod milim nebom in — zmrznil.

Enakopravnost. K ptujskemu okrajnemu glavarstvu je predstavljen za kancelista E. pl. Stebe, ki ne zna nič slovenski!

Učenec zabodel učenca. Učenec 3. razreda zabodel je v Št. Janžu na Dravskem polju svojega tovariša z nožem v hrbet tako, da je iz rane kar curkoma tekla kri. V hiši mladega zločinca pridno prebirajo zloglasnega «Štajerca» iz Ptuja.

Uradni list v nemškem in slovenskem jeziku je začelo izdajati mariborsko okrajno glavarstvo. Izhaja vsak četrtek. Prva številka je izšla minoli četrtek.

Tvrdba Ogrisev v Mariboru bankerotna. Ena največjih nemških tvrdk v Mariboru Ogrisev, ki deluje v Mariboru že 50 let, bo v par tednih naznanila svojo likvidacijo. Naj bi štajerski Slovenci, ki so imeli s to tvrdko kupčijske zveze, stopili sedaj v zvezo s kako slovensko tvrdko.

Zblaznel je v Mariboru mesarski mojster Herman Konradi. — V Studenicah je zblaznel klobučarski pomožnik Mihael Jug.

Deklica — čevljarska pomočnica. V Konjicah je Marija Šinkovic iz konjiške okolice postala čevljarska pomočnica. Učila se je čevljarstva že dalj časa.

Umrli je v Rogatecu velik nasprotnik slovenskega ljudstva, okrajni sodnik Adolf Meixner.

Zadeva Ornig-Kalchberg o znanih kočljivostih pri zidavi obrežja ob Dravi bo v razpravi v štajerskem deželnem zboru, ker so socialni demokrati vložili predlog, ki bo to zadevo v novo poživil. Očetu Ornigu vstajajo menda lasje po konci.

Rezervistova svatba se priredi v nedeljo, dne 22. prosinca t. l. v veliki dvorani «Narodnega doma» v Celju.

Raznoterosti.

Naše cenjene naročnike prosimo, da nam olajšajo upravno delo s tem, da zapišejo pri ponovitvi naročnine na nakaznico številko, ki se nahaja na naslovni strani ovitka, ali pa vsaj besedi «stari naročnik». Pri novih naročnikih pa naj se zapiše «nov naročnik». S tem bi nam bilo delo mnogo olajšano.

Nov volilni boj v Šoštanju. C. kr. namestnika v Gradcu je razveljavila volitve v šoštanjski tržni zastop, pri katerih so preteklo leto Slovenci po ljutem boju dosegli zmago. Kakor zmiraj, ako je od razveljavljanja pričakovati kak uspeh za Nemce nasproti Slovencem, iztaknila je Nemcem naklonjena vlada v zadnjih volitvah nekakšno formalne hibe — in zato je obsodila šoštanjsko prebivalstvo v nov boj. Vsled zadnjih volitev so še sedaj v Šoštanju razmere med prebivalstvom tako napete, da so naravno neznosne. Niti dveh sosedov skoro ni več, ki bi ne stala v zadnjem polletu zaradi medsebojnih tožb pred sodnijo. Ugled sodnije, katero kot kazensko vodi znani nemški navdušenec dr. Tschech — leži na tleh. Zaupanje v pravico pred sodnijo je splahnilo v nič. V koliki meri je versko prepričanje Slovencev z ozirom na postopanje njih dušnega pastirja

trpelo, se ne da povedati. Zoper davčno oblast so se izrazila javno najhujša očitanja in še do danes ista predljudstvom niso oprana. Boj, pod katerim trpi vse prebivalstvo! In zdaj nove volitve, nova razburjenja! Volitve se bodo vršile na podlagi starega imenika in je težko misliti, da bi mogle biti za Slovence po izidu neugodnejše nego so bile prve. Čemu je bilo torej tega treba! Ali je avstrijski vladi res na tem ležeče, da se narodi med seboj koljejo! No, pa bodi! Eno pa mora biti nedvomljivo. Slovenci morajo vzdržati v slovenskem Šoštanju slovensko zastopstvo.

Štajerski deželni zbor. Slovenski poslanci so opustili obstrukcijo. Dne 11. t. m. se je sprejel predlog, da naj deželni odbor do prihodnjega zasedanja stavi izdelan predlog o ustanovitvi izobraževališča za kmetijski pouk na Spodnjem Štajerskem. Predlog slovenskih poslancev za ustanovitev meščanskih šol v Žalcu in Sevnici se odkloni. Nemci so s tem zopet pokazali svojo «velikansko ljubezen» do slovenskega naroda. Ravno tak predlog glede Trbovelj se je vrnil deželnemu odboru. Odboru za zgradbo železnice Grobelno-Rogatec do Krapine se dovoli 700.000 kron, da se ta železnična proga dovrši. Na predlog dr. Ploja se je sklenilo, da se dajo zvestim kmetiskim poslom podpore in nagrade. Ornik, ki se vedno hlini, da je prijatelj našega ljudstva, je glasoval proti temu predlogu. Ko se je pa glasovalo o podpori 10.000 kron nekemu bogatemu inženjerju, je seveda Ornik glasoval za podporo, kar se je pa z glasovi slovenskih poslancev odklonilo. — Mariborskemu «Studentenheimu» se je dovolila vsakoletna podpora 3000 kron, slovenskima dijaškima kuhinjama v Mariboru 800 kron, v Ptujju pa 600 kron in še to samo za leto 1905. Predlog za podporo dijaški kuhinji v Celju po 800 kron se odkloni. Na ta način se uporablja denar slovenskih davkoplačevalcev za to, da se vzgajajo naši največji sovražniki.

Posl. dr. Ploj je predlagal, da bi se ustanovile sadjarske zadruge, kakršna v Mariboru, da bi se v Egiptu odprlo trgovišče štajerskemu sadnemu moštu, kjer je lahko izpodriniti sadje iz Nemčije in da bi se v Frankobrodu ustanovila avstrijska stiskalnica za sadje, kjer podelajo 10 do 20 vagonov našega sadja v mošt. Da je štajersko sadje izvrstno, priča tudi to, da se na berlinskem sadnem trgu prodaja za hesensko in prusko sadje ter se uvaža v Nemčijo po znižani ceni.

Posl. dr. Hrašovec je interpeliral zaradi pomanjkanja političnih uradnikov, ki bi bili obeh deželnih jezikov zmožni.

Dne 14. t. m. se je razpravljalo o predlogu poslancev dr. Jurtele in dr. Ploja zaradi zemeljskih plazov v Halozah, da naj se škoda preceeni in posestnikom dá primerna podpora. Predlog se je sprejel. Razpravljalo se je potem še o nekaterih drugih manj važnih predlogih, nakar je deželni glavar zasedanje zaključil.

Na ptujski postaji južne železnice se mi je zazdelo, da sem na Pruskem. Pridem vam dne 27. grudna 1904 na postajo in rečem uradniku: «Prosim za vozni list v Moškanjce.» Menite, da je razumel? Menite, da je hotel razumeti? Vraga, skomizgnil je z ramo in se obrnil proti drugemu uradniku: «Bos hajst dos?» (Kaj to pomeni?)

Gospod uradnik, kaj delate tukaj v slovenskem kraju, če ne razumete našega jezika? Odvlecite se med svoje Mihnle! Ako pa ste že tukaj, potem pa se učite in učite tako dolgo, da boste razumeli naš jezik, da boste sposobni za urad. Seveda bistroumnemu Nemcu ni pet let zadosti, da bi se mu zasvetilo v glavi, da so Moschganzen Moškanjci.

Prepričan pa sem, da me je uradnik razumel in da jedino zavoljo znanega sovraštva proti nam ni hotel razumeti slovenske besede. Ko se mu je s trudom dopovedalo, da so Moškanjci Moschganzen, se mu je zaiskrilo in zbleknil je bistro: «A jo!»

Slovenci, zahtevajte na svoji zemlji svoje pravice! Vožne liste na železnici zahtevajte v slovenskem jeziku!

Giftna krola. Našim novim naročnikom še ni znano, zakaj nosi ptujski nemčurski «Štajerc» lepo ime «giftna krola». Zakaj ga zovejo Slovenci tako spoštljivo? Nekateri menijo, da zato, ker se «Štajerc» napihuje kakor krola (krola) zoper Slovence in ker so njegove besede strup («Štajerc» reče «gift»). Drugi menijo, da je to samo šalivo ime, s katerim hočemo klicati ptujskega norčeka. Resnica je oboje. Ime «giftna krola» pa si je zaslužil ptujski list sam. Njegovi pisarji, ptujski trgovci, nemški gospodje z rejenimi trebuhmi govorijo sicer napol slovenski, ker drugače ne bi mogli prodajati svojih capic, slovenski pa vendar ne znajo. V ptujskem «Štajercu» je vse polno besed, ki kažejo, kaki duševni siromaki so Ptujčani, kadar slovenski govore in pišejo. Ob neki priliki je «Štajerc» svojim «bistroumnim» bralcem razlagal, da je «krola giftna» («Štajerc» je učen, «Štajerc» to dobro ve!), a Slovenci so hudomušno «Štajerca» prijeli za besedo in imenujejo od tega časa njega samega «giftna krola».

Pogovor iz Ptuja. A: Ti, povej mi, zakaj hodita Ornig in Slawitsch letos v tisti stari obleki?

B: Veš, ne izplača se jima sedaj kupovati nove obleke, ker tako naglo zgubljata svojo maščobo. Za pol leta bodo jima vsake hlače preširoke.

Vprašanje, poslano uredniku! Dragi gospod urednik! Ne zamerite mi, da Vas nadlegujem. Prosim, ali mi Vi ne bi mogli povedati, kateri pek je naznanjeval po časnikih, da sprejme močnega fanta iz poštene hiše v pekarski uk? Ali je bil to g. Jožef Ornik v Ptuj? Zakaj hoče ravno poštenega fanta imeti? (Op. ur. Da, zadeli ste. Ker pa on išče poštenega učenca, je vzrok, ker se bo sčasoma treba tudi poštenosti učiti.)

Vaša udana Orša Vjedačeva.

Ali ni čudno? Nemci se hvalijo, da so daleč pred nami, da so omikanejši narod. Ali ni čudno, da se kaže nemška omika samo tam, kjer je treba razbijati, mlatiti po oknih in glavah? V Konjicah so pokazali omiko, ko so hoteli raznesti slovensko hišo, v Gradcu in na Dunaju, ko so razbijali zavoljo nedolžnih slovenskih napisov, tudi v Ptuj so razbili že parkrat okna na slovenskih hišah. Zakaj tega naše ljudstvo ne zve? Kaj je ubogo okno krivo, da je Slovenec njegov posestnik? Toda Nemca to bode v oči, ne more se premagati, mora razbiti, kar se da, potem je mir! Živel! taka omika!

Nemškutarsko izzivanje. Iz Ljutomer se nam piše: Kakor običajno, prišli so tudi letos tukajšnji nočni čuvaji, dimnikar i. t. d. voščit veselo novo leto; obenem

so podarili koledar, na katerem je označen njihov posel in primerna novoletna častitka. Dimnikar Choc, rodom Čeh, sedaj seveda strasten nemškutar, je razdeljeval iste le v nemščini. Ko se mu je v neki narodni hiši to predbacivalo, se je izgovarjal, da tiskarna pod 100 komadov ne izdeluje. Tedaj v Ljutomeru, ki šteje okoli 1200 prebivalcev in ki je razen par privandrancev in uradnikov, po večini slovenski, ta možakar še 100 Slovencev ne najde?! — Nočna čuvaja Berič in Habjančič sta pri slovenskih rodbinah delila koledarčke s slovenskim besedilom, podpisani pa sta ti siroti, ki se jima o nemščini še sanjalo ni, sledeče: A. Beritsch, Franz Habianitsch. Gotovo sta to storila na višjo komando, sama menda nista tako kunštna! — «Lampar» Polak pa si je dal napraviti svoja voščila pri neki nemški tvrdki na Moravskem v spakedrani hrvaščini; za Slovence je vse dobro! — Istotako sta tudi pismonoša delila le nemške poštne knjižice.

Zavedni Slovenci so sicer tem možakarjem zabrusili marsikatero trpko v obraz, vendar pa to ni zadosti. Navedeni slučajji so nesramno izzivanje slovenskih tržanov in so pravcati škandal za slovenski Ljutomer. Vsem tem izzivačem so narodnjaki napolnili žepe z svetlimi kroncami. Narodna dolžnost vseh ljutomerskih Slovencev je, da ob letu vsem tistim, ki ne bodo prinesli čestitk v v pravilni slovenščini, pokažejo vrata. To bode najboljši odgovor na nesramno izzivanje in drznost teh nemškutarjev.

Zunanje novice.

Dve dami iz Port Arturja v Opatiji. Nedavno tega ste dospeli semkaj dve Rusinji in se nastanili v enem izmed prvih hotelov. Ker dohajajo v naše letovišče zlasti pozimi ljudje vseh narodnosti, se sprva ni za tujki brigal nihče. Šele, ko se je izvedlo, da ste Rusinji bili v Port Arturju, sta postali predmet splošni radovednosti. Rusinji se pišeta Ščerbutina in Prospirin in ste obe omoženi. Njiju moža sta častnika in sta bila od začetka rusko-japonske vojne pridružena posadki v Port Arturju. Obe gospe sta živeli pri svojih možeh v Port Arturju in sta iz trdnjave šele utekli, ko so jo začeli že Japonci oblegati. Rusinji vzbujata sedaj povsod splošno pozornost. Vsakdo bi se rad z njima seznanil in govoril. Dopisniki raznih listov so se že trudili, da bi jim dovolili kratek razgovor, a vse zaman. Rusinji se izogibljuje vsaki družini in ne občujeta z nikomur, zato tudi ni bilo dosedaj mogoče o njih ničesar natančnega zvedeti.

Od pastirja do milijardarja. Nedavno so v Londonu javno nabirali prispevkov za podporo bolnišnicam. 79 letni lord Mount Stephen je daroval 5 milijonov kron brez hrupa in reklame, kakor da bi bil dal desetak. Sicer pa ni prvič, da se je pokazala v javnosti ta dobrodelna roka. Rojen je bil Stephen v Dufftownu, kjer je do desetega leta pasel živino. Pozneje se je učil trgovine ter služil dalje časa v neki trgovini za pomočnika. Neki dan je prišel v trgovino neki kupec iz Montreala. Ko se je mladi komij na neko poročilo podpisal, zapazil je kupec

da je ime enako kot njegovih bližnjih sorodnikov. Začel je komija izpraševati in kmalu je zvedel, da je Stephen njegov stričnik. Povabil ga je s seboj v Kanado, in mladenič je bil takoj pripravljen. To je bilo leta 1850. V Montrealu sta imela skupno kupčijo z volno. Pozneje sta ustanovila banko ter začela graditi neko železnico. Leta 1890 je dobil angleško baronstvo. Ob jubileju kraljice Viktorije je podaril 1 milijon dolarjev za zgradbo Viktorija-holnišnice v Montrealu. Med svojih 35 sorodnikov je razdelil 10 milijonov dolarjev. Nekdanjega pastirja s ponosom obiskujejo principi in drugi velikaši. Bil je dvakrat oženjen, a otrok nima, pač pa je pohčiril neko malo deklico, ki jo je pozneje omožil ter možu kmalu pripomogel do baronstva, a danes je vrhovni guverner v Avstraliji.

Nepriljubljen dar nemškega cesarja Američanom. V Washingtonu so nedavno po daljšem obotavljanju postavili spomenik kralja Friderika, ki ga je podaril Ameriki cesar Viljem. Te dni pa bi bil spomenik zletel v zrak, ako bi ne bil neki uradnik še pravočasno ugasnil tlečo nit. Atenta'orji niso znani.

Smeh — zdravilo želočdnih bolezni. Vobče je znano, da smeh, sploh veselje, dobro vpliva na človeško zdravje; da pa se smeh predpisuje kot medicina, ki se ima jemati v gotovih časih in gotovih množinah, to more iznajti le kak ameriški zdravnik. Res eksistira neke vrste aparat, ki povzroči, da se človek poljubno smeje. Iznajditelj tega aparata trdi, da ima njegova metoda gotove učinke. Treba je spraviti v gibanje nekatere žleze v človeškem telesu, kar se pa zgodi najlažje s smehom. Ako se obistini ta trditev, bomo kmalu dobili higijenične institute, v katerih bodo prodajali smeh. «Želite žličko smeha!»

Na kraljev dovtip. Kralj Ludvik I. se je rad kratkočasil z robotim, a dovtipnim konjskim prekupecem Fränkelom v Monakovem. Večkrat ga je kralj dražil ter se potem smejal kosmatim odgovorom. Nekega dne mu je rekel kralj: «Fränkel, tako lep rdeč nos imate, gotovo je iz pristnega bakra. Idite ga ponuditi kotlarju, gotovo dobite lepo svotico denarja zanj!» — Fränkel pa je brezbrizno odgovoril: «Pri kotlarju sem že bil, ki pa mi je rekel, da je bil tisti, ki mi je dal tak svet, pravi osel!»

Dveletni otrok vsled gladu umrl. V občini Hrdlořez blizu Prage je ovadilo orožništvo, da je dveletni sin godca Schmida umrl na sumljiv način. Sodna komisija je vsled tega takoj šla na Schmidov dom. Tu se ji je nudil strašen prizor. Zrak v čumnati je bil tako okužen, da so morali naglo odpreti okno, sicer bi se bili člani komisije onesvestili. In vendar je živel v čumnati četvero otrok. Matere niso imeli več, oče pa je vsak dan kje drugje godel, zaslužen denar pa sproti zapil. Otroke je prepustil nji lastni usodi. Otroci so imeli za ležišče gnilo slamo, po kateri so se valjali v lastnem blatu. Starejši so si še včasih na kak način priberačili ali ukradli kaj živeža proti najhujšemu gladu, najmanjši, dveletni deček pa je umrl gladu. Trupelce je bilo podobno okostnjaku, polno ran, ki jih je živemu otroku prizadajal mrčes. Očeta seveda komisija ni videla, ker je kje v beznici popival, vendar zaslužen kazni ne odide.

Japonske in ruske žene. Kakor poročajo nekateri nemški listi iz Moskve, stopile so mnogobrojne dame

moskovskega plemstva v zvezo z damami prvih krogov v Tokiju, da ustanove ligo ruskih in japonskih gospej. Taka zveza bo imela nalogo, da ukrene vse potrebno, kako bi se čimpreje sklenil mir med Rusijo in Japonsko.

Zaklad v majolki. V Odesi se je nedavno neki Stiefelmann poročil z deklico, ki ji je bilo ime Zucker ter je dobil z nevesto 600 rubljev. Mladi mož je začel kmalu zapravljivo živeti, nakar je žena vzela še preostali denar ter zbežala z nekim mladeničem. Mož je zvedel za beg svoje žene pri svojem tastu. V jezi je pograbil zapuščeni mož staro leseno majolko ter jo treščil ob tla. Posoda se je zdrobila, iz nje pa se je usulo mnogo zlatega denarja. Med denarjem je bil listič papirja z napisom: Zapuščam 7500 rubljev tistemu članu svoje rodbine, ki bo dobil majolko. Denar je pribračen. Od dediča samo zahtevam, da mi postavi na grobu skromen spomenik. Ako pa ne izpolni moje želje, naj bo proklet in ta denar naj mu donese nesrečo. Chana Zucker. Mož in tast sta se začela ruvati in pretepati za nepričakovano dedščino, sedaj pa ima zadevo sodišče v rokah.

Odrezala si je jezik. Nenavaden slučaj se je pripetil v Parizu. Neka gospa Gauthier je imela z opravljanjem in obrekovanjem toliko posla, da je prišlo več oseb raditega pritožiti se k njenemu možu. Isti je raditega svojo soprogo opsoval, da je ista vsa razjarjena rekla: «Vem, da sem kriva; ne boj se, hočem popolnoma umolkneti.» Nato je vzela škarje ter si je z njimi odrezala kos jezika. Morali so jo odvesti v bolnišnico.

Svojo nevesto umoril. Odpuščeni infanterist Franc Barta v Budimpešti je izvalil deklo Ano Purgel na dom svoje matere v Csuroy. Mati je pod pretvezo, da bo sin deklico poročil, nagovorila deklico, da je deklica vzela iz hranilnice prihranjenih 2600 kron. Ko je starka imela v rokah denar, je s pomočjo svojega sina deklico zadavila. Morilca sta svojo žrtev vrgla v vodo, kjer so jo te dni dobili.

Zopet poneverjenje. Pred kratkim so pogrešili na Dunaju poštnega uradnika, žida Abrahama Perlmutra. Čudno se jim je pa dozdevalo, ko je primanjkovalo z njim le 184 K 20 vin. denarja, da bi se bil polastil te neznatne svotice in zapustil službo. Ko so pa preiskovali še dalje, so prišli na to, da je Perlmutter poneveril dve denarni pismi češke steklarske akcijske družbe, v katerih je bilo 15.000 K denarja. No, tudi to je mala svota in se mogoče pokažejo še nadaljni nedostatki. Perlmuter je oženjen, rojen 1. novembra 1870. v Kalnici na Galiskem in ima pristen židovski tipus.

Hrvaške novice. V Metkoviću so finančni stražniki usmrtili nekega človeka ter ranili župnika Vasiljevića iz Gradničev pri Mostaru ter še nekega drugega človeka. Vzrok spopada še ni pojasnjen.

Turška ima denar. Turška vlada je naznanila ruskemu poslanstvu, da ima na razpologo popolno vojno odškodnino od rusko-turske vojske v znesku 350.000 funtov. Denar je posodila otomanska banka.

Najbogatejša nemška nevesta. Berta Krupp, hči znanega milijonarja, se je poročila z zdravnikom dr. Hackom.

Atentat. V Suši (Kavkaz) so našli na ulici policijskega mojstra Saharova s sedmimi streli ustreljenega.

Cela rodbina zgorela. V Oldtownu (Amerika) je vsled eksplozije olja v zemlji zgorela baraka, v kateri je bilo 50 delavcev. Rodbina Mlinarić iz Slavonije je vsa zgorela.

Grofica Lonyay je prosila pri papežu za avdijenco v namen, da bi papež posredoval za spravo z njenim očetom, belgijskim kraljem.

Dobra služba. V listu «Cape Mercury», ki izhaja v Kapstadtu, je bilo nedavno čitati sledeči razpis: «Za nemško Afriko se išče mož, da nadzoruje enega konja, dve kravi in tri svinje. Tak, ki zna poučevati otroke v francoščini petju in glasovirju, ima prednost.

Ženska vohun na ruskem dvoru. V carski rodbini je živel že devet let neka Angležinja kot vzgojiteljica velike kneginje Olge. Carica jo je imela zelo rada ter ji je vse zaupala, dočim je ostali dvor bil vedno nezaupljiv proti tujki. Te dni pa je zapazil neki sluga, kako se je Angležinja splazila v carjevo pisarno ter začela hlastno brskati po predalih. Sluga je naglo zaklenil vrata ter pozval stražo, ki je prišla Angležinjo ter našla pri njej več kopij zelo važnih carjevih pisem. Močna eskorta jo je takoj peljala na policijo.

Umor na božični večer. Narednik Bernhard je prišel iz Gerlica v Kolin, ker je zvedel, da pride tja tudi njegova bivša ljubica s svojim možem. Posrečilo se mu je, da je srečal ženo samo na mostu k ladji ter jo sunil v vodo. Potem je še njenega moža naprosil, da ga je spremil na kolodvor ter se neznano kam odpeljal.

Šuden način samoumora. Kdor noče več živeti, se ustrelji, ali, kar je cenejše, skoči v vodo, se obesi, si prereže žile, se zastrupi itd. Tako so delali samomorilci vedno. Kaznjene, ki je strogo zavarovan, se ne more ne obesiti, ne ustreliti. Kaj torej početi? Neki francoski list poroča, da živi tam nekje v Srednji Aziji narod, ki se zove Anamati. To ljudstvo izvršuje samomore, kadar nima drugih sredstev, s tem, da si odgrizne jezik. S tem se pretrgajo glavne žile in kri odteče. Seveda je to težavno delo. Samomorilec mora biti v čeljust s kolenom in rokami, da odgrizne jezik, sicer ga samo zmečka. Ako se jezik zmečka, nastopi smrt vsled — zadušenja, ker jezik potem silno oteče. Ženske se v onih krajih najbrže ne poslužujejo tega načina. Prvič boli preveč, drugič se pa vsaka težko loči od svojega — jezika.

Ali smejo imeti Židje po več žen? V Odesi je bil nedavno Žid Tronstein obsojen zaradi mnogoženstva v dvomesečno ječo. Žid pa se je pritožil in njegov zagovornik je dokazal, da Židom njihova vera nikjer ne prepoveduje imeti po več žen in njihova sorodna plemena v Aziji in na Kavkazu tudi imajo po več žen. Sicer je rabin Geršon res zapovedal Židom enoženstvo, česar se od tedaj Židje tudi po večini drže, toda to je le bilo mnenje učenjaka in ne verski princip. Predlagal je naj se o tem zasliši rabinec kot izvedenec židovskih verskih zapovedi. Sodišče je predlog sprejelo.

Sreča. Trgovski vajenec v New Yorku, Maks Hart, je postal čez noč premožen ter je otvoril svoje trgovino. Na neki dražbi je kupil za 20 dolarjev s kožuho vino prevlečen kovčeg, a za kožo je našel 200.000 dolarjev v vrednostnih papirjih. Kot pošten mladenič je to najdbo

prijavil sodišču, toda sodišče mu je priznalo popolno pravico do papirjev, ker jih je pridobil poštenim potom.

Uradno poročilo nemškega župana. Neki solnograški občinski predstojnik je poslal svoji politični oblasti sledeče uradno poročilo: «Slavni c. kr. okrajni glavar! Pošiljam vam globoke žalosti potrto poročilo, da je naš 22 let dolgi gozdar vsled kratkovidnosti svojega gospodarja nagloma umrl ter bil po dveh urah že mrtev, ker ga je gospod grof neopravičeno ustrelil. Tako hudo prizadeti, ki se mu celo njegovo življenje še ni kaj takega pripetilo, se nahaja sedaj v najhujši bedi, zapušča vdovo šestih nepreskrbljenih otrok, izmed katerih je najstarejši odbran, da tudi postane gozdar in služi visokemu lovskemu gospodu na enak način.»

Londonška statistika. Iz uradne statistike mesta Londona za leto 1904 je posneti sledeče velikanske številke: prebivalstva je bilo 4.601.985, volilcev za parlament 612.569, revežev v zavodih 63.461, izven zavodov 41.345, duševno bolnih izven ubožnic, ki pa dobivajo mestno podporo 16.596. Ljudske šole so štejele 894.115 učencev; gostilniških koncesij je bilo 10.702, obdačenih hiš 619.338; pasjih znamk se je izdalo 60.265; pisem se je odpravilo 730.600.000, dopisnic 147.900.000, časopisov 33.700.009, brzojavk 28.516.000; porok je bilo 40.215, ponesrečilo se je 2477 oseb; na tramvaju se je vozilo 47.342.809 oseb.

Življenje v Port Arturju. Iz naznanil, objavljenih v portarturškem časniku «Novi Kraj», se morejo spoznati tudi potrebe tamošnjega občinstva. Peterburški časniki navajajo iz omenjenega lista, ki tudi ob času obleganja ni nehal izhajati, nekatera naznanila, ki se n. pr. glase: «Išče se varuhinja za dva otroka» — Sprejme se ženska strežnica, ki zna tudi likati perilo.» — «Hočem kupiti nekaj sveta.» — «Proda se čarodelna svetilnica.» — «Hočem kupiti konja z vozičkom.» — Ali pa: «Začenjajo se prodajati nove knjige: 1. Spomini Adelaide Ristori; 2. Roman Jul. Vernea. — «Varšavska obuvala se prodajajo v vseh boljših črevljarskih zalogah Port Arturja.» Tržna poročila: riž 3 rub. 50 kop, pud (pud 1638 kg); svinjska mast funt 25 kop.; bel kruh funt 5 kop.; pšenofunt 8 kop.; vermišel (vrsta tankih makaronov) funt 20 kop. itd.

Zvonik se je podrl v Privoci pri Turinu med mašo. Padel je na cerkev, prebil strop ter podsul vernike. Dosedaj so izkopali tri mrtve in štiri težko ranjene.

Loterijske številke

vlečene dne 7. januarja:

Trst: 56, 35, 10, 63, 70.

vlečene dne 14. januarja:

Gradec: 36, 24, 79, 44, 22.

Listek.

Takorekoč „v dvajsetem stoletju“!

(Slika. D. Camok.)

V čakalnici železniške postaje K. sem dobil moža, kmeta, doma z dravskega polja, z onim kakor vedno pred se opasanim plavim predpasnikom, koji ga spremlja

vedno in povsod, pri vseh opravilih in delih, v nedeljo in delavnikih. Prištevati bi smeli ta predpasnik kot del podedovanih navad — našega narodnega kmeta na lepem, prostranem dravskem polju.

Začel sem žnjim pogovor in v tem mi je povedal, da potuje v Dunajsko Novo mesto, in obenem podal mi brzojavko: «Sin danes umrl, petek pogreb» dragoncev polk V.

Pripovedoval mi je, da je njegov sin vzet bil letos v vojake. Pri vajah se je pregrel, bil en dan v marodni sobi, a zdravnik, rekoč, da mu nič ne manjka, zapodil ga je v vojašnico.

Nobeden ni mu hotel verjeti, da je bolan, vsak ga je nadlegoval in izkoriščal — ter trpinčil. Nekega dne je slabosti padel s konja, prenesli so ga v bolnišnico — a bilo je prepozno. Dan za dnem je hiral in zdaj je — mrtev.

Solza je blestela ubogemu starcu v sivem očesu. Zdaj gre tja gori, da spremi svojega sina k večnemu pokoju. On je rešen surovih tovarišev in neusmiljenih predstojnikov. A kdo nadomesti očetu — sina? Kate-rega je s trudom svojih žuljevih rok izredil! Kdo je kriv?!

In vendar pišemo že tisoč devetsto peto leto po Kristusu, in smo v takoimenovani civiliziranej državi, koja hrepeni in hoče še drugim narodom, tam doli na jugu, svoje darove — deliti?

Te mreže — ti pajki!

(Sličica. D. Camok.)

Široko je sedel — pajek v svojih mrežah in predel naprej, naprej — noč in dan, brez konca in kraja. Povsod zanjke, pasti — za svoje — žrtve. Nikdar mu ni bilo dosti — nikoli ne dovolj!

Zanjka za zanjko, past za pastjo je bila razpostavljena. In ko je prifrčala lahkomisljena mušica ter se vlovila v nastavljeno mrežo — ha — kako je hitro zletel po gladkeji nitki k njej. — jo objel, — in sreče in blaženstva poln, srkal njen sok in se napajal ob drugih trudu in muki.

Te mreže, te mreže, ti prežeči pajki — nastavljajo povsod svoje zanjke, pasti! Zaman se skuša rešiti nesrečna mušica iz nje, zaman napenja svoje moči — rešitve ni — zgubljeno vse!

Ti pajki, ti pajki, — te mreže, te mreže, — preže povsod na žrtve svoje. Pajek na muho — Nemčur na Slovenca!

Te mreže — ti pajki!!

Stara mamica.

(Sličica. D. Camok.)

Kolikokrat je že stopila od ognjišča tja k oknu, nataknila si velika okrogla očala ter pogledala tja gori po potu. «Ni ga še!» je mrmrala stara, osivela ženica, «a vlak je moral priti. Kje se mudi, moj Franjo?»

Zopet je šla tja k ognjišču, ki je bilo danes oblegovano loncev, skledic in različne šare. Lonec za loncem je odkrila, skrbno pomešala, tupatam nekoliko pokušala, je li dovolj slano. Na krožniku je hladila krofe, koje je njen Franjo že kot mali deček jedel tako rad. Ti ga bodo gotovo razveselili! Kako dolgo, dolgo ga ni že videla!

«Dve, tri, — tri-tri leta,» govorila je sama s sabo, «kak mora že biti, cel mož, gospod.»

Naglo se odpro vrata, in v kuhinjo prihiti mož, gosposko opravljen.

«Franjo, Franjo?» hiteč mu nasproti, kliče stara ženica. Nekam v zadregi, sramežljivo, si obriše roke v novi predpasnik — in ga objame.

«In vendar si prišel, nisi zabil svoje revne matere;» ihtela je s solzami — sreče v očeh.

A on je tu stal srečen in zrl z radosti polnimi očmi na njo, na svojo staro, osivelo mamico.

Zopet je bil doma — zopet pod ono revno kmečko streho, kjer mu je tekla zibečka. V domačem rodnem kraju — pri svojcih se zopet po dolgem času mudi.

Koliko mu je imela povedati ljuba mamica. In važnosti! Stari, zvesti sultan ni več pri hiši, morala ga je pustiti ustreliti, ker je bil že star. Sivka v hlevu je prepustila tudi mlajši rjavki svoje mesto i. t. d. i. t. d. On jo je poslušal pazno, vse ga je zanimalo, vse spominjalo na detinska brezskrbna leta.

Kako mu je tekoilo kosilo, kako dobro je bilo, že dolgo ni jedel s tako slastjo, da, da, — mamica je to kuhala, pripravila.

Dosti, dosti sta si imela povedati. — Ko se je Franjo odpočil, šla sta tja po vasi, da pozdravi še ostale soročnike. Pozdravljali so ju vaščani in on, njen sin, — njena čast in ponos, ogovoril je vsakogar in s prijaznim obrazom odzdravljajal starim znancem.

Srečala sta tudi gospoda župnika. In mamica je bila tako srečna, saj so bili gospod župnik tako prijazni z njenim sinom, s svojim nekdanjim učencem. Srečna — srečna!! — — — — —

Tam sredi vasi v onej lepi enonadstropnej hišici — je čakala mlada plavooka deva na svojega ljubljence — ki je po dolgih letih — trudapolnih dneh prišel nazaj, da odveda s seboj — cvetko iz domačih logov.

In srečni so bili trije, trije tam sredi vasi!!

Indra Tea

Najboljši in najfinejši čaj na svetu! Melange iz najfinejših in najmočnejših čajev iz Kine, Ceylona in Indije; dobiva se v boljših špecerijskih, delikatesnih trgovinah. Na debelo razpošilja:

Indra Tea Import Compani Trst.

Glavna zaloga: A. Jurcev naslednik Alojzij Senčar v Ptuj

ŠALJIVI ŠTAJERC.

Prebrisani Kočevar.

Kočevar pride v Ljubljano na ribji trg, kjer je bilo vse polno rib naprodaj. Radovedni Kočevar vpraša prodajalca, kake zveri so te živali. Prodajalec mu odgovori, da so to ribe, ki so prav dobra hrana, ako se jih prav speče. «Kako se jih pa mora peči?» vpraša Kočevar dalje. Prodajalec pravi, da jih je treba peči zelo kratek čas, takorekoč samo pokazati jim ogenj, potem pa jesti. Kočevar vtakne ribo v torbo, jo plača in odide. Ko se vrača Kočevar uže precej pozno ponoči domov, pride mimo večje mlake, kjer se lesketa mesec kakor v zrcalu. Kočevar misleč, da je ono, kar se lesketa v mlaki ogenj, potegne ribo iz torbe ter jo drži nad vodo, rekoč: «Fišele, sigšt fajerle?» A riba, ki je bila še malo živa, smukne iz roke ter pluskne v vodo. Kočevar sedaj tiplje po mlaki, tiplje ter ujame naposled žabo, ki začne kričati na vse grlo. Ali naš Kočevar odgovori: «Mogšt kvičen oder kvačen, mušt doch gfresen šein!» pa spravi žabo brez ovinkov v svoj želodec.

*

Ali pridejo tudi ženske v nebesa?

«Ženske ne pridejo v nebesa,» reče župnik v pridigi. Da bi se odpovedal tej krivi veri, pozovejo ga k škofu. V zagovoru pa se župnik sklicuje na sveto pismo, kjer se čita v skrivnem razodetju sv. Janeza: «In bilo je v nebesih kake pol ure vse tiho.» — «Kako bi bilo to mogoče,» pravi župnik, «če bi bile tudi ženske v nebesih!»

*

Dober svet krčmarjem.

Gost: «Koliko piva potočite na teden, oče krčmar?»

Krčmar: «E, malo, malo, komaj po deset veder.»

Gost: «Jaz pa vem, kako bi lahko potočili po petnajst veder na teden.»

Krčmar: «Prosim vas, povejte mi, kako.»

«Gost: Ako bodete ljudem, ki prihajajo v vašo krčmo, točili polne vrčke, a ne tako, da je pri vsakem vrčku za dobra dva prsta manj pijače!»

*

Kaj je nevesta.

Malega Vladka vprašajo, kaj je nevesta. Nekaj časa premišlja, potem pa odgovori: «Nevesta je gospa, ki še nima moža, pa že ve zanj.»

*

Divjaki.

Ciril: «Prosim oče, dajte mi denarja, da se popeljem v državni zbor!»

Oče: «Kaj hočeš ti v državnem zboru?»

Ciril: «Divjake bi rad videl!»

*

Kaj znajo mati.

Milica: «Moja mamica igrajo na klavir, tvoja pa ne!»

Milan: «Moja pa vzamejo vse zobe iz ust. Tega pa tvoja ne morejo!»

*

Hitro izračunil.

Profesor H—r na celjski gimnaziji je bil jako oster ter znan, da nalaga dijakom navadno prav težke naloge. Nekdaj narekuje pri zrelostnem izpitu dijaku zopet prav težek račun. Ko dokonča, reče: «No, kako bi napravili ta račun najložje in najhitreje.» Dijak, spoznavši, da temu računu ni kos, vzame gobo, ter ga izbriše. Komisija in profesor sta ta tihi «migljaj» razumela in mirno, kakor bi se ne bilo ničesar zgodilo, narekoval mu je profesor drug precej lažji račun, katerega je dijak tudi dobro izvršil.

*

Luna in solnce.

Dva Dunajčana sta pila celo noč v podzemeljski gostilni, kakoršne imajo po velikih mestih. Ko se zjutraj zibljeta domov, reče prvi: «No, luna nama še vedno sveti.» Drugi ugovarja ter pravi, da je to solnce. Ko se tako dalje kregata, srečata Mažarja, katerega vprašata: «Priatelj, povej nama, ali je na nebu luna ali solnce?» Mažar jima odgovori: «Oprostita, jaz nisem tu doma, šele sedaj sem prišel na Dunaj, torej sam ne vem, ali je to luna ali solnce.»

*

«Galantni» trgovec.

Štefek: «Ali to ti povem, Pepek, naš novi trgovec, to ti je «galant» gospod; prav malo me še pozna, pa mi je dal danes blaga za vso obleko na upanje.»

Pepek: «No, kadar te spozna bolje, gotovo ga ne bodeš dobil niti za vinar.»

*

Čudna oporoka.

Pred smrtjo pokliče bogat trgovec notarja, da bi napisal oporoko. Ko notar sede, narekuje mu trgovec: «Svoji ženi volim po 500 gld. na leto.» — «Žena še ni stara,» pripomni notar, «in bi se utegnila omožiti; kaj naj se zgodi v tem slučaju?» — «Dobro, zapišite še tako: Ako se zopet omoži, dobiva naj po 1000 gld. na leto!» — «Kaj, dvakrat toliko?» začudi se notar. «Da, dvakrat toliko, zakaj kdor jo vzame, zasluži si pošteno onih 1000 gld. na leto. Trpel bo, kakor sem trpel jaz!»

*

Dobro cenil.

Sodnik: «Koliko cenite škornje, kateri so vam bili ukradeni?»

Okradenec: «Za nove sem dal 6 gld.; za dvakratno popravila sem plačal 4 gld., skupaj torej 10 gld.»

Vincenc Wesjak krojaški mojster v Ptuj

Meščanske ulice št. 7 nasproti milarja (Seifensiederei) Remitz-a

se uljudno priporoča slavnemu občinstvu, osobito okoličanom za mnogobrojen obisk. V svoji zalogi imam vedno raznovrstne izgotovljene obleke za moške in dečke od najfinejše do priproste vrste, kakor tudi srajce in spodnje hlače, vse to po najnižjih cenah, ker meni ne more nikdo konkurirati. Izdeluje se vsa obleka samo doma in to jako vestno. Kdor je pri meni enkrat kupil, prišel je potem večkrat rad in bil zadovoljen. Jaz sem edini narodni krojač v mestu Ptuj. — Svoji k svojim!

28

Franc Mahorič, gostilničar in trgovec v Ptuj.

Kam gremo?

K narodnemu gostilničarju **Francu Mahoriču**, kjer se dobi pristna vinska kapljica, tudi dobra jabolčnica na drobno in na debelo, dobro pivo iz narodne delniške družbe Laški trg in Žalec.

Naznanja, da ima v svoji trgovini veliko zalogo različnih deželnih pridelkov.

Kupuje in plačuje po najvišjih cenah raznovrstne poljske pridelke.

Ima veliko zalogo moke, riža, otrobov i. t. d.

Praktični in zobozdravnik

med. univ. dr. Béla Stuhec, Ptuj

Minoritni trg št. 6 nasproti sodišču

ordinuje od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. — Zaliva in stavi zobe ter izdeluje **zobovja** z zlatom in kavčkom. Pijanje zobov brez bolečin!

Vsega zdravilstva

dr. Ant. Gregorec

praktični zdravnik v Ptuj

ordinuje v Kaiserjevi hiši, Florijanske ulice št. 6.

Prepričajte se!

da je edina resnično rabljiva žepna svetilka le izboljšana električna žepna svetilka „BRAZDA“. Brez nepripravnega napolnjevanja s pasto ali s tekočinami, ki se ob daljši hranitvi skvarijo. **Priznано izvrsten izdelek**, ki se je že pre-pogosto dobro obnesel. Vse druge so le igrače in navlaka brez cene, **ki je vkljub svoje cenenosti še predraga**. Nevarnost je izključena! Nosi se pri-pravno v žepu. **Nedosežen vpliv z lučjo! Gori prav dolgo!** Neodvisno od vetra in vremena! Kompletna žepna svetilka stane 3 K, s povečalno leč o 4 K. Dvojnata nadomestna baterija, ki ga-rant. zdostuje za 3—4 mesece 1 K. S povzet-je ali če se pošlje denar naprej, razpošilja

**Elektriška manufaktura
„BRAZDA“**

Dunaj V/2, Schönbrunnerstrasse 113/90.
Največja in najpopolnejša specialna trgovina
te stroke.

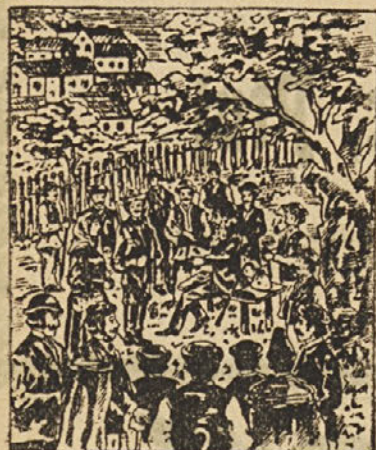
Ponos vsake gospo-dinje je dobra kava.

**Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava**

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravlja vsakdanja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne zavoje z imenom „Kathreiner“ in ne kupujte nikoli, kar se odtehtuje odprto.

Vidmarić kaže kmetom moč „Pakraških kapljic“ in „Slavonske zeli.“

JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu št. 209, Slavonija. — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 kron, 24 stekleničic (2 ducata) 8 kron 60 vin., 36 stekleničic (3 ducati) 12 kron 40 vin., 48 stekleničic (4 ducati) 16 kron, 60 stekleničic (5 ducatov) 18 kron.

Manj kakor 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel se rabi s prav sijajnim in najboljšim vspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamažlosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bolenju, kataru in odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsni in pljučnih bolestitih.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 krone 40 vin., 4 originalne stekle-nice 5 kron 80 vin., 6 originalnih steklenic 8 kron 20 vin.

Manj kakor dve steklenici se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

PETER JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu 209, Slavonija.

195—8.

P. Jurišić, lekarnar Pakrac.

Pozor!
Bolnemu zdravlje!

Pozor!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve naj-priljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlo in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meš-čanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **PETER JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu** št. 209, Slavonija. — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Kompanjon

z nekoliko gotovine, ki je pripraven za potovanje in zmožen obeh deželnih jezikov, se išče za agenturo mešanega blaga in komisijsko obrt na Spodnjem Stajerskem.

Ponudbe je poslati pod: „Zanesljiv trgovec“ na upravnishv „Slovenskega Stajerec“ v Kranju.

MILO

Izvrstne pralne moči. Ceno, ker izdatno.

Monte Christo

Pazite na oblastveno zavarovani vtisek
„MONTE CHRISTO“

Naprodaj v vsaki konsumni zalogi ali pri vsakem večjem
trgovcu. 25

Tvornica Apolonovih sveč in mila na Dunaju VII.

Ceno češko posteljno perje

5 kg novega skubljenega K 9.60, boljsega K 12.—
belega, jako mehkega, skubljenega K 18.—; 24 kg
snežnobelega, mehkega, skubljenega 30 K, 36 K. Pošilja se franko
proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi
poštnih stroškov. 33

Benedikt Sachsels, Lobes 198, p. Plzen na Češkem.

Zahtevajte brezplačno in franko
moj veliki ilustrirani cenik o dobrih solidnih in
cenenih urah, zlatini in srebrenini 36

Hans Konrad

prva tovarna za ure v Mostu (Brüx)
št. 1375, Češko

Nikelnasta anker-remont-ura, sistem Roskof-patent,
z nikelnasto verižico in futralom gld. 2.50, 3 ko-
madi 7 gld., 6 komadov gld. 13.50. Ista z dvojnim
pokrovom gld. 3.50. Pristna srebrna remontoir-ura,
odprta gld. 3.80. Pristna srebrna oklopna verižica gld. 1.20. Nikel-
nasta budilka gld. 1.45, 3 komadi 4 gld., s ponoči se svetlečim ka-
zalnikom gld. 1.65, 3 komadi gld. 4.50. Za vsako uro strogo rečno
in letno pisмено jamstvo. Nobene rizike! Zamenjava dovoljena ali
pa se denar vrne!

Zalagatelj veliko gospodskih in samostanov.

Java kava

direktno od pridelovalca.

Pošilja se 5 kg vrečiča colnine prosta, brez vseh stroškov na
vsako poštno postajo.

Marka **Javaflor**, najfinejša, „surova“ gld. 6.65
fina, zelena, „ 6.20
JavaBrasil, mešanica, „surova“ 5.75
Kapucinska mešanica „pečena“ 7.—

Tudi druge vrste kave po zelo ugodni ceni.

Čaj

1 kg: gld. 2.80, — 4 gld. — gld. 5.50. 39

Turk & Co.

posestnik plantaž na otoku Java. Pošiljatve iz skladišča v luki.
Trst, Acquedotto 62.

Zdravje je največje bogastvo.

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in ne nadkri-
ljive kapljice sv. Marka se
uporabljajo za notranje in
zunanje bolezni. Posebno
odstranjujejo trganje po ko-
steh, nogah in rokah ter
ozdravijo vsak glavobol. One
delujejo nedosegljivo in spa-
sonosno pri želodčnih bo-
leznih, ublažujejo katar in
izmeček, odpravijo naduho,
bolečine in krče, pospešujejo

in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo velike in
male gliste ter bolečine, po teh provzročene. Tudi delujejo izborno
proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih
ter „koliko“ in ščipanje v želodec. Odpravijo vsako mrzlico in od
te izvirajoče boleti.

Te kapljice so najboljša sredstvo proti bolezni na maternici in
„madronu“ in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in
kmečki hiši.

Dobiva se samo v „Mestni lekarni v Zagrebu“. Na-
ročuje se edino in točno le pod naslovom:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov trg št. 80
poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat
(12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko na
vsako pošto:

1 ducat (12 stekl.)	4 K — h.	4 ducati (48 stekl.)	14 K 60 v.
2 „ (24 „)	8 „ — „	5 „ (60 „)	17 „ — „
3 „ (36 „)	11 „ — „		

Priznanih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj
ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so z pa-
sebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdra-
vili: Ivan Barentinčič, učitelj; Janko Kišur, kr. nadlogar; Stefan
Barčič, župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vuhelič, šivilja; Jožef
Seljanič, kmet, i. t. d.

Mestna lekarna v Zagrebu,

Mestni trg št. 80, poleg cerkve sv. Marka.

Ustanovljena leta 1860.

Ustanovljena leta 1860.

Za marljivega trgovca-Slovenca sigurna prihodnost!

Posestvo za trgovino

z enonadstropno hišo za stanovanje in hišo za proda-
jalno (18 delov), dvoriščnimi poslopji in vodnjakom na
dvorišču, približno 2 orala travnikov, njiv in vrta, kom-
pletna oprava za prodajalno (mešane trgovine), v ne-
kem večjem prijaznem trgu na Spodnjem Stajarskem s
sedežem oblasti in železniško postajo se radi nastalih
razmer prodaja za 11.300 gld. Plačati je naprej 1600 do
2000 gld., ostanek pa v poljubnih obrokih.

Ponudbe je poslati pod „Ugodna prilika“ na upravništvo „Slo-
venskega Stajarca“ v Kranju. 43

Izvrsten okus kave dosežete s prirejanjem

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Vzorec dragovoljno.
Poštna 6 kg pošiljka 4 K 50 h franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“
vsem odjemalcem zastoj pošiljani mesečno.

Vydrova tovarna žitne kave Praga-VIII.

Starje hranilnih vlog nad
19 milijonov kron.

Stanje rezervnega zaklada
nad 650.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4%, ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. — Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi vred n. pr. v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menjice in vrednostne papirje.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Celovcu. Podružnica v Spletu.

Akcijski kapital 1.000.000 K.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Zamenjava in eskontuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predjume na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. — Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzliga.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške
ženitninske kavicije.

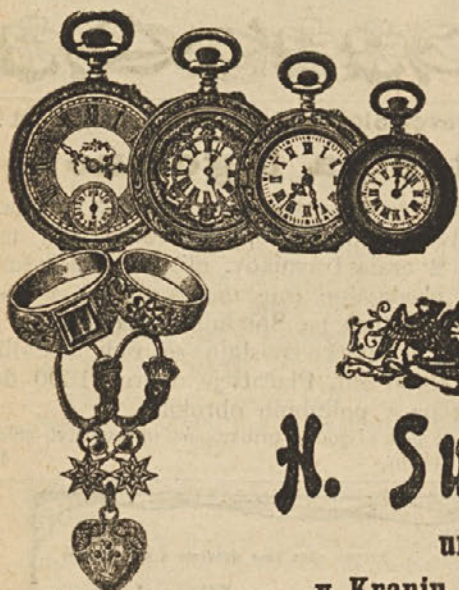
Eskont in inkasso menic.

Borzna naročila.

Promet s čeki in nakaznicami.

Največja in najcenejša

domača narodna eksportna tvrdka ur, zlatnine
in srebrnine. Priznano dobro blago!

Žepne ure so pravega švicarskega izdelka.

H. Suttner

urur

v Kranju (Kranjsko).

Zalagatelj družbe c. kr. državnih uradnikov za Avstrijo, priporoča svojo bogato zalogo finih in natančno idočih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine. — Mali dobiček, veliko spečavanje. — **Ceniki na zahtevo zastonj in poštne prosto.**

Opomba. Da je moje blago zares fino in ure zanesljivo idoče, je dokaz to, da razpošiljam iste na vse kraje sveta. Kdor hoče kupiti dobro idočo uro, naj se zaupno obrne na mojo tvrdko.

Ustanovljeno 1. 1832.

Priznano najboljše oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurencio po finosti, ki omogočijo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja. Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki dobe se brezplačno.

Prodaja na debelo.

Prodaja na drobno.